Yönetim Süreçlerinde Örgütsel Adalet Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yönetim Süreçlerinde Örgütsel Adalet Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33432

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yönetim Süreçlerinde Örgütsel Adalet Ölçe?i (YÖSAD), Akyol ve Akçay (2013) taraf?ndan geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçe?in temel amac?, çal??anlar?n örgüt içindeki Örgütsel Adalet alg?lar?n?, özellikle yönetimin alt? temel süreci ba?lam?nda kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektir. Ölçek, karar verme, planlama, örgütleme, koordinasyon, etkileme ve de?erlendirme gibi yönetim fonksiyonlar?n?n her birinde adaletin varl???n? ve etkisini ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Yap?lan geçerlik ve güvenirlik çal??malar?, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip, güvenilir ve geçerli bir araç oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Adalet, Yönetim Süreçleri, Adalet Alg?s?, Örgüt Psikolojisi, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Geçerlik

Yazarlar

Akyol, B., Akçay, R. C.

Amaç

Ölçe?in geli?tirilme amac?, çal??anlar?n yönetim süreçlerinin farkl? a?amalar?nda deneyimledikleri ve alg?lad?klar? örgütsel adalet düzeyini belirlemektir. Geleneksel örgütsel adalet ölçümlerinden farkl? olarak, bu ölçek adaleti genel bir kavram olarak de?il; planlamadan de?erlendirmeye kadar uzanan spesifik yönetim fonksiyonlar? ba?lam?nda analiz ederek daha detayl? ve eyleme dönük veriler sa?lamay? hedefler. Bu sayede, yöneticilerin hangi süreçlerde adaletli davranma konusunda eksiklik ya?ad?klar? tespit edilebilir.

Yap?

Yönetim Süreçlerinde Örgütsel Adalet Ölçe?i, örgütsel adalet kavram?n? yönetim fonksiyonlar?n?n alt? temel boyutu üzerinden yap?land?rmaktad?r. Bu yap?, adaletin sadece sonuçlar (da??t?msal adalet) veya prosedürler (i?lemsel adalet) ile s?n?rl? kalmay?p, tüm yönetsel eylemlere yay?ld???n? varsayar. Ölçek toplamda 37 maddeden olu?makta olup, örgütsel adaleti alt? farkl? yönetim sürecine göre ayr??t?rmaktad?r:

Karar Verme Sürecinde Adalet
Planlama Sürecinde Adalet
Örgütleme Sürecinde Adalet
Koordinasyon Sürecinde Adalet
Etkileme Sürecinde Adalet

ARABPSYCHOLOGY.COM

De?erlendirme Sürecinde Adalet

Bu çok boyutlu yakla??m, örgütsel adalet etkisini ölçmek konusunda detayl? bir çerçeve sunmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini ortaya koymak amac?yla Faktör Analizi uygulanm??t?r. Geçerlik çal??mas?n?n ilk a?amas?nda, ölçek maddelerinden elde edilen verilerin faktör analizi için uygunlu?unu kontrol etmek üzere istatistiksel testler gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen faktör yüklerinin belirlenmesini sa?lam??t?r. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in yap?sal geçerli?inin kabul edilebilir düzeyde oldu?u tespit edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??mas?, 37 maddenin iç tutarl?l???n? de?erlendirmek üzere Cronbach Alpha iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplanarak yap?lm??t?r. Elde edilen de?erler, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir. Ölçe?in tamam? için hesaplanan iç tutarl?l?k katsay?s? **0.98** gibi oldukça yüksek bir de?ere sahiptir. Alt boyutlar baz?nda elde edilen katsay?lar ise ?öyledir:

Karar Verme Sürecinde Adalet: 0.90
Planlama Sürecinde Adalet: 0.95
Örgütleme Sürecinde Adalet: 0.95
Koordinasyon Sürecinde Adalet: 0.92
Etkileme Sürecinde Adalet: 0.92
De?erlendirme Sürecinde Adalet: 0.96

Bu katsay?lar, ölçe?in ölçtü?ü yönetim süreçlerinde örgütsel adalet etkisini tutarl? ve güvenilir bir ?ekilde ölçebildi?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek için uygulanan Faktör Analizi öncesinde, veri setinin uygunlu?u kontrol edilmi?tir. Bu kontrol, Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) katsay?s? ve Bartlett Sphericity Testi sonuçlar?na bak?larak gerçekle?tirilmi?tir.

KMO De?eri: 0.636 olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, verilerin faktör analizi için uygun oldu?unu göstermektedir.
Bartlett Testi Sonucu: Ki kare de?eri 1607.805 (serbestlik derecesi df=1561, p=.000) olarak bulunmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bartlett testi sonucunun istatistiksel olarak anlaml? (p<.001) ç?kmas?, de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin birim matris olmad???n? ve dolay?s?yla veri setinin faktörle?tirme için uygun düzeyde oldu?unu do?rulamaktad?r.

Ölçüm Arac?

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Çal??anlar, Örgüt Üyeleri

Age Group: Yeti?kinler (Çal??ma Ya?am?ndaki Bireyler)

Population Details: Ölçek, örgütsel ortamlarda görev yapan ve yönetim süreçlerine maruz kalan bireylerin adalet alg?s?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

Test Methodology: 5'li Likert Ölçe?i (Kesinlikle Kat?lm?yorum'dan Kesinlikle Kat?l?yorum'a kadar derecelendirme).

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Adalet, Yönetim Süreçleri, Cronbach Alpha, KMO, Faktör Analizi, Likert Ölçe?i, Güvenirlik

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?

Correspondence Address: Belirtilmemi?

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2013 y?l?nda B. Akyol ve R. C. Akçay taraf?ndan geli?tirilmi? ve yay?nlanm??t?r. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için yazarlardan izin al?nmas? tavsiye edilir. Ticari kullan?m ücreti ve özel izin gereklilikleri için yazarlarla ileti?ime geçilmelidir.

Kaynaklar

Akyol, B. ve Akçay, R. C. (2013). Yönetim süreçlerinde örgütsel adalet ölçe?i: Geçerlik ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

güvenirlik çal??mas?. **The Journal of Academic Social Science Studies**, 6 (5), 147-164.

Makalenin DOI ba?lant?s?: http://dx.doi.org/10.9761/JASSS1328

Makalenin tam metni bu adresten indirilebilir: jasstudies.com

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: yonetim-sureclerinde-orgutsel-adalet-olcegi-toad.pdf

Yönetim Süreçlerinde Örgütsel Adalet Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 37 maddeden olu?maktad?r ve alt? alt boyuta ayr?lm??t?r. Maddelerin orijinal içeri?i bu kaynakta belirtilmemi?tir, ancak alt boyutlar a?a??daki gibidir:

Karar Verme Sürecinde Adalet
Planlama Sürecinde Adalet
Örgütleme Sürecinde Adalet
Koordinasyon Sürecinde Adalet
Etkileme Sürecinde Adalet
De?erlendirme Sürecinde Adalet

ARABPSYCHOLOGY.COM